

הרבנים במרכז

קהילות הקודש

דיווח נרחב על מסע
משלחת 'מרכז רבני אירופה'
לביצור חומות הדת לקראת
הימים הנוראים

הילדים שריגשו את הגאון רבי יעקב דוד שמאהל

הרב אברהם אבא טורצקי: יומן מסע

מהפיקה באסטוניה

הרב שמואל קוט
מספר על ההכנות לחגים
בקהילה היהודית • עמ' 2

יש לכם שאלה?

כל הפרטים על בית ההוראה
הטלפוני שהוקם לרבני
קהילות אירופה • עמ' אחרון

משלחת 'מרכז רבני אירופה' שבה ממסע ביצור חומות הדת לקראת הימים הנוראים

המשלחת חיזקה את חומות הדת, הכשרות והטהרה תוך בדק-בית מקיף לצרכי היהדות והגירות בקהילות ישראל **בפינלנד ובאסטוניה, בשבדיה ובדנמרק** • רבני המשלחת נשאו דברי התעוררות בפני בני הקהילות והעניקו ליושביהן ערוץ ישיר אל 'מרכז רבני אירופה' • סופר סת"ם השלים בימים אלו מסע בשליחות 'מרכז רבני אירופה' לבדיקת תפילין, מזוזות וספרי תורה בקהילות אירופה • הושלמו ההכנות לאספקת ד' מינים למאות יהודים בערים ובכפרים נידחים באירופה

אירופה', והרב מרדכי ביטון, אחראי אגף 'מענה-לשו"ת'.

בברכת מועצת רבני אירופה, יצאו ובאו חברי המשלחת מטעם 'מרכז רבני אירופה' בריכוזים היהודיים בערים ובארצות השונות, בלשכות הרבנים ובבתי המדרש, בבתי הכנסת ובמוסדות התורה - שם התקבלו בברכה ובמאור

התושבים שהעלו את תמונת המצב המדויקת עבור 'מרכז רבני אירופה' - הגוף העומד בראש מערך חומות הדת ביבשת. על המשלחת החשובה והנכבדה נמנו הגאון רבי יעקב דוד שמאהל - דיין ומו"צ בק"ק אנטוורפן, הרב אברהם אבא טורצקי - מנהל אגף 'בירור יהדות וגירות' ב'מרכז רבני

שלוחי דרבנן ושלוחי דידן, משלחת מרבני 'מרכז רבני אירופה' חתמה מסע קידוש שם שמים וקירוב לבבות, תוך חיזוק וביצור חומות הדת בארצות אירופה. המסע, שארך קרוב לשבוע ריכז פעילות אינטנסיבית של פגישות עם רבני הקהילות והערים, עמידה על צרכי הדת והכשרות, ושיחות עומק עם

עם הרב שניאור קסלמן

עם הרב שמואל קוט

עם הרב שמעון ליווסון

סת"ם מסע

בימים אלו ממש, מסתיים מסעו של סופר הסת"ם המומחה מארץ הקודש, הרב חיים גלינסקי ששוגר על ידי 'מרכז רבני אירופה' למסע מיוחד של בדיקת ספרי-תורה, תפילין ומזוזות לקראת הימים הנוראים. כבר בימים הראשונים לשהותו בדק הרב גלינסקי עשרות זוגות תפילין ולמעלה ממאה מזוזות.

הרב אריה גולדברג, סמנכ"ל 'מרכז רבני אירופה' מזכיר, כי "בשנים עברו, עת נשלח סופר סת"ם על ידי ה'מרכז', התגלו זוגות תפילין רבים שהבתים בהם לא הכילו פרשיות כלל, ויהודים רבים ניצלו מ'קרקפתא דלא מנח תפילין' בזכות פעילות חשובה זו". זאת, כאמור, לצד בדיקת ספרי התורה, שגילתה ותיקנה פסולים ממשיים בספרי תורה עתיקים הנמצאים בשימוש קבוע בקהילות.

נחוץ ורב ערך, שיאפשר את המשך הפעילות הברוכה בנושא. ניתן לציין כי ככלל, מכוח נסיעה זו של משלחת רבני ה'מרכז', תעמוד בפני הרבנות הראשית תמונת מצב עדכנית של מפת הגיורים בכל רחבי אירופה.

בתום יממה של פעילות גדושה, סיירה המשלחת בקופנהגן שבדנמרק, שם קיבל את פניהם רב הקהילה המקומית הרה"ג יצחק לוונטהל. רבני המשלחת הנכבדים ששו למראה המקווה החדש העומד בשלבי בנייה מתקדמים במקום שאגף המקוואות של 'מרכז רבני אירופה' סייע בבנייתו, והקדישו שעות רבות בעמידה על נושאים אקטואליים חשובים כמו כשרות המזון ובעיית הגירות הקשה השוררת בדנמרק בשל נישואי התערובת הרבים רח"ל.

בשבדיה, בקהילתו של הרה"ג שניאור קסלמן רב הקהילה ושליח חב"ד במאלמו, ביקרו הרבנים החשובים, חברי המשלחת את ראשי הקהילה, בחנו את מקווה הטהרה שבמקום ועמדו על האופנים האפשריים להאדרת מערכת הכשרות שתספק מזון מהודר לבני הקהילה.

במאלמו, כמו בכל המקומות שנכחה בהן המשלחת, נשאו הרבנים החשובים שלוחי 'מרכז רבני אירופה' דברי חיזוק והתעוררות לקראת הימים הנוראים, כשבמקביל הורעפו על ראשם שבחים רבים מצד יושבי הקהילות ברחבי אירופה, שזכו למסע החיזוק הפרטני והקשוב לצרכיהם.

פנים בשמחה ובחיבה נדירה ויוצאת דופן.

הרבנים המארחים ניצלו את ההזדמנות כדי להודות על פעילותו העניפה של 'מרכז רבני אירופה' - המאחד למעלה מ-700 רבנים בכל רחבי אירופה - ובירכו על המשך הפעילות הכה נחוצה ברענון מערכות השחיטה והכשרות, ועדכונים הלכתיים חשובים בנושאי גיור שעלו ונתחדשו זה עתה בקרב רבני 'מועצת רבני אירופה'.

המשלחת הנכבדה החלה את מסעה בסיוור בבית הכנסת הגדול בטאלין שבאסטוניה, המחדש את יהדות קהילת אסטוניה שחברה מעת עלה הכורת הנאצי על עברה המפואר, ומאז נחנך בעלות של שני מיליוני דולרים, חייתה הקהילה היהודית תחת הנהגתו של הרה"ג שמואל קוט, רב הקהילה ושליח חב"ד במקום. שליחי 'מרכז רבני אירופה' עמדו על צרכי הקהילה, פגשו בתושבי העיר והעניקו אוזן קשבת בכל ענייני הדת.

כעבור יומיים, נפגשו חברי המשלחת שהפליגו להלסינקי, בירת פינלנד, עם ראשי הקהילה המקומית - ובהם הרה"ג בנימין וולף מרבני הקהילה בפינלנד - שם עמדו על מצב מקוואות הטהרה הזקוקים לחיזוק. כמו כן עלה לדיון מצב הגיורים בקהילה. כידוע, 'מרכז רבני אירופה', עומד בקשר רציף עם הרבנות הראשית באשר להתפתחויות האחרונות בנושא הגיור, ושלוחיו פרשו את מצב הנתונים העכשווי בפני רבני המקום וראשי הקהילה, וקיבלו מידע

הנחיות ונהלים לקראת חגי תשרי

1. באיזה שכונה אתה גר?
2. באיזה רחוב אתה גר?
3. מי הרב של הקהילה?
4. האם זו הפעם הראשונה שלך בעיר?
5. מה הסיבה שהגעת היום אל בית הכנסת?
6. איזה חג היום?

שאלות כגון אלו יאפשרו לנציג הקהילה ו/או למאבטח לדעת מי נכנס לבית הכנסת שלכם או לכל אירוע שאתם עושים.

זכרו: העולם יודע כי תשרי הוא חודש עמוס חגים ליהודים והוא גם יודע את שמות החגים, ולכן חשוב מאוד להיות מתואמים עם המשטרה בעיר שלכם בכדי שתהיה נוכחות של אנשי משטרה/בטחון ליד בתי הכנסת בשעות התפילה כמו גם בזמן קיום אירועים גדולים.

בחודש תשרי חלים חגים ומטבע כך גם מפגשים גדולים בין חברי הקהילה, ובהם:

- תפילות החג.
- ארוחות החג.
- שמחת בית השואבה
- שמחת תורה.

מכלול האירועים האלה משפיעים גם על הקהילות היהודיות בעולם וכמובן עליכם כרבני הקהילות וראשי הקהל.

בימים מתוחים כאלו, מכלול אירועי חודש תשרי יוצרים מצבים בהם ישנם מתפללים וחוגגים רבים שלא מזוהים ע"י רבני הקהילות. יש צורך להגביר את הערנות שלכם ושל הקהילה בלי להכניס אותם ללחץ ופחד.

בהמשך למסמך ההנחיות שנשלח אליכם לפני כחודשיים, ברצוננו לחדד את עניין המתפלל המזדמן שאותו אתם כרבני קהילה לא תמיד מכירים והוא יכול להיות פוטנציאל למפגע בודד.

ראשית, אם יש לכם שומרים בבית כנסת יש לעדכן אותם כי יש לתשאל כל אדם זר הנכנס לשטח בית הכנסת: (השאלות הבאות הן דוגמאות בלבד)

נקודות לחידוד לטיפול באירוע עם נפגעים בקהילה:

ככלל, כל אירוע עם נפגעים יוצר לחץ בזירה ובקהילה. אם חלילה יש אירוע כזה, חשוב מאוד שתהיו שם. אתם הפנים המוכרות עבור כולם. תרגיעו את הזקוקים לכך ובמקביל הזרימו את המידע המלא לאנשי הביטחון המקומיים. אם הדבר אפשרי, סייעו בטיפול בנפגעים ובני משפחותיהם אך אל תשכחו, אתם הציר המרכזי והאיש המוכר ביותר במקום. אל תעזבו את המקום כל עוד אתם יכולים לשהות בו. תנו לאנשי ההצלה והביטחון לעשות את מלאכתם. כולם יצטרכו מכם מידע.

זכור!!

ביטחון הצוות הוא הדבר החשוב בזירה.

1. יש לוודא שאין סכנה בכניסה לאירוע (מטען, המשך ירי, מחבל שלא נטרל).
2. באם קיים, יש להתקשר למוקד החרום של הקהילה.
3. יש להתקשר לאמבולנס. יש לזכור לתת מיקום מדויק, הערכה של מספר נפגעים ואופי האירוע (ירי, פיצוץ או דקירות).
4. יש לתת טיפולים מצילי חיים של חסימת עורקים וחבישות.
5. יש לשלוח נציג לכניסה לרחוב או למבנה שיוכל להוביל את צוותי החילוץ והרפואה למקום האירוע המדויק.
6. יש לבקש מהנפגעים המהלכים להתכנס במקום מבודד ומסודר.
7. לאחר פינוי הנפגעים ולאחר שחבלן בדק את הזירה, יש לטפל בחללים במידה ויש כאלה.
8. יש לוודא שאחד מחברי הקהילה מעביר דיווח שוטף לחפ"ק הקהילה על מנת ליצור תמונת מצב כוללת לאירוע.

גמר חתימה טובה!

- המטרה שלכם היא להתכונן היום, שבועיים לפני תחילת החגים, ולוודא שאתם מוכנים לתקופה זו.
- תיאום עם כלל הגורמים הרשמיים בקהילה ובעיר מגוריתכם יעניק לכם רוגע נפשי ואפשרות להסיר מעל ראשכם את נושא האבטחה ולהתמקד בתפילה עם אנשי הקהילה שלכם, כמו גם לכל הנושאים הנוספים. (סעודת חגים, אירועים וכדו').
- רשימת שמות של המתפללים תועיל לאנשי האבטחה כמו גם לאנשי כוחות הביטחון.

- בעת צרה - רשימה כזו היא נכס שכן היא מאפשרת איתור מהיר של כל בני הקהילה ודיווח מהימן.
- יש לחדד נהלים של ביטחון ושמירה בכל מתקן יהודי כגון: בתי כנסת, בתי ספר, גנים ובנייני הקהילה.
- ✓ יש לוודא שאין חפץ חשוד במקומות אלו.
- ✓ יש לשים לב לרכבים חשודים שחונים בקרוב אליכם עם רכב מונע לזמן ארוך.
- ✓ שברו שגרה! יש להשתדל לשנות מעט בזמנים הקבועים של אירועים גדולים.
- ✓ יש לעדכן את המשטרה על כל תנועה או התארגנות של קבוצת אנשים מחוץ למתחמי הקהילה.
- ✓ יש לוודא שהילדים מגיעים עד לגנים או בתי הספר. (יש להפעיל נוהל כי במידה ותלמיד חסר אחרי חצי שעה מתחילת הלימודים, המורה/מנהל חייבים להתקשר להורים ולוודא כי אכן התלמיד לא יצא לבית הספר).
- ✓ בכל אירוע קהילתי גדול יש לעדכן את המשטרה המקומית זמן מה מראש כדי שתוכל להתארגן לאבטחתו.
- ✓ יש לקבוע מקום לחפ"ק קהילה בזמן חרום (עדיף מבנה או בית שלא קשור לקהילה).

טור אישי

הרב אברהם אבא טורצקי

מנהל אגף בירורי יהדות
ומעמד אישי - מרכז רבני אירופה

על כל נשמה ונשמה

בקהילות היהודיות השונות הפזורות על פני אירופה, למדתי עד כמה חשובה כל נשמה יהודית ואיזה מאמץ משקיעים הרבנים המקומיים, להפוך את שרידי הרמצים היהודיים לשלהבת יוקדת • יומן מסע

זכות נפלה בחלקי,

להיות חלק ממסע הקהילות של מרכז רבני אירופה הנערך מספר פעמים בשנה ומטרתו לסייע ולחזק את העשייה והפעילות היהודית בקהילות השונות באירופה.

בקהילות היהודיות השונות הפזורות על פני אירופה, למדתי עד כמה חשובה כל נשמה יהודית ואיזה מאמץ משקיעים הרבנים המקומיים, להפוך את שרידי החיים היהודיים לשלהבת יוקדת.

המסע הפעם נערך בעיצומו של חודש אלול, ומטרתו היתה לחשוף יהודים רבים ככל האפשר לצורך בהתעוררות בימים מיוחדים אלו.

פתחנו באסטוניה בראשותו של הרב אפרים שמואל קוט, רבה של אסטוניה, ומי שדואג לחיי קהילתו פרט אחר פרט במסירות מופתית.

הגאון הרב יעקב דוד שמאהל, שעמד בראש המסע, התרגש והתפעל מעוצמותו המיוחדת של הרב קוט

ומסירות הנפש שלו ושל רעייתו, הרבנית חני, עם ילדיו היקרים.

לכבוד בואנו כינס הרב קוט את היהודים המקומיים בבית הכנסת הגדול והראשי באסטוניה. עשרות יהודים המתינו לנו שם בשעות הערב. מאוחר יותר יספר לנו הרב קוט כי זהו מחזה נדיר המתרחש פעמים בודדות במהלך השנה כולה.

הגאון רבי יעקב דוד שמאהל והרב מרדכי ביטון, שנשאו דברים בפני הקהל, דיברו מהלב והעבירו את המסר כי אנו בעיצומם של ימי הרחמים. קולו המרטיט של השופר שהשמיע הרב קוט היה סיום מהדהד לדבריהם.

בבוקר למחרת ניצבנו בפתח בניין הקהילה. ראינו מגין ויותר של יהודים מתכנסים בבית הכנסת, לשמוע קריאת התורה בציבור. איש מאיתנו לא יכול היה להישאר אדיש אל מול מסירות נפשם של יהודים הכמהים להתפלל יחדיו ולשמר את מורשתם.

כאשר הבענו את התפעלותנו, הגיב

הרב קוט במילים הבאות: "גם מזון כשר אינו דבר של מה בכך כאן. אתם כרגע סועדים את ארוחת הבוקר כאשר החלב מגיע במיוחד מאנטוורפן. הגבינות מצרפת והלחם נאפה בהשגחת חבר הקהילה היהודית". מעין קיבוץ גלויות גשמי עם הווי רוחני.

לאחר מכן ביקרנו בבית הספר היהודי הממוקם בבנין הסמוך, שם פגשנו ילדי חמד מתרגשים למראה הרבנים שבאו לביקור מיוחד.

את הביקור סיימנו במרתף הבניין שם הוקם מקווה טהרה מהודר. הג"ר יעקב דוד שמאהל בדק היטב את המבנה והביע התפעלותו במילים: "מקווה עם כל החומרות".

100 איש כל שבת

משם נסענו לקופנהגן בירת דנמרק. מסלולי אופניים עמוסים לעייפה סלולים בצידי הדרכים, קידמו את פנינו. בפתח בית הקהילה המתין לנו הרב יצחק לוונטהל רבה של הקהילה. בעיניים מאושרות הוא מקבל אותנו,

גן בעברית בשבדיה

התחנה הבאה במסע היתה פינלנד. בפתחו של נמל העיר, הלסינקי, ניצבת לה מרחוק דמות מיוחדת ומרשימה, תיק של תפילין מוטל על כתפיו, הכירו את הרב בנימין וולף שמקדם את פנינו עם יציאתנו מהמעבורת.

"הדבר הראשון שאני מבקש בואו נא לראות את הגדיים שאם גדיים, אין תיישים", אומר הרב וולף ומוביל אותנו לגן הילדים היהודי שהקים. 'שלום', קוראים לעברנו הילדים כשהם מנופפים בידיהם הזעירות. אנו משיבים להם בעברית שכן זו השפה היחידה שמדוברת בגן.

משם אנו פונים לבית הכנסת. בשעות אחר הצהריים הגרי"ד שמאהל מכובד לשאת שיעור תורני בין תפילת מנחה לערבית. לאחר תפילת 'מעריב' מתקיימת פגישה שעניינה התפתחות הקהילה היהודית בהשתתפות חברי הקהילה העומדים מאחורי פעילותו הברוכה של הרב בנימין וולף.

פגישה מרשימה התקיימה בקהילה היהודית בבית הכנסת הגדול של פינלנד, כאשר רב הקהילה הרב שמעון (סיימון) ליוסון ונשיאה מלווים אותנו, תוך כדי מתן הסבר מפורט על כל הקורה והמתרחש בקהילה.

תוך כדי סיור מקיף בכל הקומות המלאות בפעילות יהודית רוחנית.

אט אט זורמים למקום חברי הקהילה שנקשרו בעבותות אהבה ל"רב יציק", כך הם קוראים לו. שולחנות רבים מפארים את האולם. "כאן כל שבת מתארחים כמאה יהודים", הוא מספר בטבעיות, לא מבין את התפעלותנו.

ראשי הקהילה הזמנו ל'פגישת עבודה' בה הועלו מגוון נושאים, לצד הצגת בעיות ושאלות קשות כשבראשם עומדת בעיית הגיור.

אין מקרה בעולם גם לא בקופנהגן הרחוקה. משאית עם מנוף גדול נכנסת באיטיות לרחוב ונעצרת מול בניין מקווה הטהרה. צינור ארוך מונח לו על גבה. "זהו צינור מי הגשמים המיועד למקווה של הקהילה", מספר הרב לוונטהל "ראשי הקהילה לא הבינו את הצורך הדחוף לבנות מחדש את המקווה. תודות ל'מרכז רבני אירופה' שהרים תרומה משמעותית יכולתי להרים פרויקט חשוב זה". בתוך החול והאבק ניתנה הוראות אחרונות להשלמת ההידורים במקווה.

פגישה מיוחדת התקיימה למחרת בבוקר עם רב הקהילה האורטודוקסית בקופנהגן וראשיה תוך סיכום על שמירת קשר אדוק בהמשך.

הרב טורצקי נושא דברים בפני היהודים בפינלנד

בשיחות שקיימנו עמדנו על מצב מקוואות-הטהרה הזקוקים לחיזוק, ומצב הגיורים בקהילה. בנושא זה 'מרכז רבני אירופה', עומד בקשר רציף עם הרבנות הראשית באשר להתפתחויות האחרונות בנושא הגיור.

לומדים יהדות

את המסע בין הקהילות סיימנו בשבדיה. כאשר סיפרנו בקהילות היהודיות השונות כי פנינו מיועדות אל עיר מלמו שבשבדיה, קיבלנו 'אזהרת מסע'. אל תסעו ברכבת. לבעלי חזות יהודית זה מסוכן.

סברנו וקיבלנו. נסענו מעל הגשר הגדול המגשר בין קופנהגן לשבדיה. עשרות רבות של קילומטרים גמענו. עיניים תמהות ננעצו בנו במעברי הגבול אך לא יותר מכך.

בבנין הקהילה היהודית המקומית נפתחו לנו מיד השערים. חזותינו הסגרתנו לידי יהודים אוהבים. פנינו אל רב הקהילה המקומי הרב שניאור קסלמן שקיבלנו במאור פנים אופייני. גם כאן ביקרנו בכל תחומי חייה היהודיים של העיר, ובמקווה הטהרה. תוך התפעלות מאנשי הקהילה ומחום ליבם לכל דבר שבקדושה.

בביתו של הרב שמענו על כל הפעילות היהודית העניפה. לרגע שכחנו כי אנו נמצאים בתוך מדינה ועיר שעוברים הם לכל אזכור של יהדות, או כפי שאמרו הרב קסלמן ורעייתו, 'רק משום כך אנו נעשה כל אשר נוכל להפיח את רוח היהדות'.

משם פנינו לישראל, נתונים תחת הרושם העז של המסירות וההתמסרות של הרבנים בערים ובמדינות השונות. באוזנינו מהדהדים דברי התודה וההערכה של הרבנים על הפעילות העניפה, לסמנכ"ל 'מרכז רבני אירופה' הרב אריה גולדברג והמנכ"ל הרב מנחם מרגולין על עמידתם האיתנה לימינם של הרבנים והסיוע הרב בתחומים השונים בכל שעה ביממה.

"באנו לחדק ויצאנו מחוזקים ומתפעלים"

חיי הרבנים בערים נידחות באירופה, מחייבים התמודדות עם מגוון דברים. הגרי"ד שמאהל מספר מה ריגש אותו בטאלין, ממה התפעל בסקנדינביה ומה הנושא שעליו יש לתת את הדגש בימים אלה

ביינהקר, שדאגו שכל דבר יהיה מסודר ומאורגן.

"לעצם הסיוע עצמו, ביקשנו לחזק ויצאנו מחוזקים. אני מכיר את עולם השלוחים הפרושים בעולם כולו, ובכל זאת לראות את ההתמודדות שבכל יום, ואת מסירות הנפש שלהם, זה מפעים ומרשים מאוד".

הרב יכול לפרט?

"זה בדיוק הדבר, זה מורכב מהמון פרטים קטנים וחשובים שמצריכים הקרבה רבה. כפי שאתה בוודאי יודע היינו במקומות בהם הרבנים, החיים במקומות נידחים, עמלים להציל נשמות יהודיות. התחלנו בטאלין אצל הרב קוט, איש יקר. הגענו לתפילת מנחה ומעריב. מדובר בעיר לא מוכרת, והנה יש שם בית כנסת מפואר, קהילה יהודית שיש לה רב העומד בראשה וכולם מעריכים ומכבדים אותו, בגלל מעשיו. הוא הכתובת שלהם לכל עניין יהודי. הוא עובד קשה, וב"ה מצליח.

"מספר המתפללים, קטן. יחד איתנו היה מניין למנחה ומעריב. גם מניין לתפילת שחרית היה יחד איתנו. הרב קוט סיפר לנו שמניין בימות השבוע זה לא דבר נפוץ.

"כאשר הגענו אליו הביתה מצאנו את ילדיו צמודים למחשבים שלהם. הם

לראות שישה ילדים, בגילאים שונים, יושבים כל אחד מול מסך מחשב ולומדים, הקטן א'-ב' והגדול גמרא, דיין קהילת שומרי הדת באנטוורפן

וחבר 'מועצת רבני

אירופה', שהשתתף

בסיוע בין הקהילות

באירופה שכלל

פגישות עם רבני

קהילות וערים,

עמידה על צרכי הדת

והכשרות, ושיחות

עומק עם התושבים

שהעלו את תמונת

המצב המדיקית

עבור 'מרכז רבני

אירופה' - הגוף

העומד בראש מערך

חומת הדת ביבשת

שמספר יהודיה הוא

הגדול בעולם.

חודש חלף מאז

הביקור ועדיין

הגרי"ד שמאהל מלא

התפעלות. "ראשית

צריך להגיד מילה

טובה למי שארגנו

את הסיוע הזה,

הרב מרדכי ביטון,

הרב אברהם אבא

טורצקי והרב יוסף

חברי המשלחת עם הרב יצחק לוונטהל מדנמרק

הרב שמעון ליוסון רב הקהילה היהודית בפילנד עם הגרי"ד שמאהל

לומדים ב'שלוחים נט'. עמדותי מתרגש כולי לראות כל אחד מהם ותלמודו מולו. הם היו שקועים כל כך בלימוד עד שכלל לא שמו לב לבואנו".

פיוטי עדות המזרח

סיפרו לי שהקהילה היהודית התכנסה במיוחד לקבל את פניכם?

"כן, בהחלט. הרב קוט סיפר להם שהגיעו אורחים במיוחד. ראש הקהילה היהודית המקומית הגיע לקבל את פנינו, והתושבים היהודיים הגיעו אף הם לברך ב'שלום'. אבל אם להיות כנה, דברי שבח מגיעים להרב ביטון והרב טורצקי. הם כבשו את הלבבות שם. הרב ביטון שר פיוטים של עדות המזרח ודיבר על ימי הדין. הרב טורצקי דבר על החגים, חשיבות התפילה בבית הכנסת ועוד נושאים שונים. שני הרבנים עשו זאת בצורה יפה כל כך עד שדברים שיצאו מהלב נכנסו ללבבות. הרב קוט שדיבר איתנו בסיום הביקור אמר שהוא מקבל תגובות מצוינות בעקבות הדברים של הרבנים ביטון וטורצקי, ויש גם תוצאות מעשיות. התחושה הזו שהצלחנו אכן לפעול משהו - היתה משמחת מאוד והעניקה לכולנו תחושת סיפוק".

מה המטרה של הביקורים הללו?

"לחזק ולעודד את הרבנים המקומיים שברובם נמצאים במקומות נידחים. מטרה נוספת היא להראות לקהילה המקומית את ההערכה שיש לרב המקומי בארצות שונות בעולם והקשרים, כמו גם התמיכה, שיש לו מרבנים מארצות שונות. אלו שתי מטרות חשובות, ואני שמח שראינו שאכן הדברים פועלים כפי שצריך.

"ביקורים כאלה מאפשרים לרב גם להעלות שאלות העומדות על הפרק, להרחיב בדברים הצריכים הסבר, או להראות אותם כדי שהשאלה תהיה ברורה יותר. בכל אחד מהמקומות שהיינו הפעם, היו דברים שרק בגלל שראינו אותם במקום ניתן היה לתת עליהם תשובה מדויקת. מאידך, הידע

הרב של הרבנים-שלוחים בלט מאוד. ניסוח השאלות היה מדויק לספק ההלכות. זה היה מחמם את הלב לראות את רמת הידיעות של אברכים צעירים אשר עומדים בראשי קהילות וידם רב להם בעולם התורה".

תפקידו של רב קהילה

הרב יכול לנקוט בשאלות ספציפיות?

"בסקנדינביה עלו כמה שאלות מאוד קשות בנושאים שקשורים לקהילה. הרב וולף עושה שם עבודה נפלאה, והוא מתמודד בצורה יוצאת מן הכלל, בפקחות וחכמת חיים נדירים. בטאלין שבאסטוניה, הרב קוט רתם כמה אנשים מהקהילה לפתור בעיה המאפיינת את המקום. בצורה הזו הוא מתמודד עם נושא שבמשך שנים ארוכות העיק על הקהילה היהודית והיווה מכשול מסויים לחיי קהילה תקינים. זה נראה היה כמבוך ללא יציאה. והנה הוא

העלה רעיון שהביא לאחדות בקהילה והפך אותה לדינאמית. זה מעורר התפעלות וההערכה".

אני מניח שבמהלך הביקורים הרב השיא מעצותיו לרבני הקהילות?

"כפי שצינתי מדובר ברבנים שיודעים את הדרך הנכונה להלך מול בני קהילותיהם. אני עצמי יצאתי עם כמה תובנות מעניינות.

עם זאת כאשר נשאלתי מה תפקידו של רב קהילה בימים אלה אמרתי שעיקר התפקיד הוא לעורר את הקהל לקבלת עול מלכות שמים, ולהבהיר את הזכות שנפלה בחלקנו. להיות העם הנבחר זה תפקיד חשוב ומחייב לחיות כמו יהודי. אנחנו בניו של מלך מלכי המלכים הקב"ה, ואותו אנו ממליכים על עצמנו בימים אלה. מהדברים שראיתי בקהילות השונות בהן ביקרתי, המסר הזה אכן מועבר".

מהפיכה באסטוניה

שבוע לאחר הביקור משלחת
'מרכז רבני אירופה' באסטוניה,
מתאר השליח במקום את
ההשפעה של הביקור על ההכנות
לתפילות החגים במסגרת בית
הכנסת של הקהילה היהודית
• "יש תחושה של התעוררות
בקהילה. משהו זז בלבבות", הוא
אומר • מבט לקהילה

הגר"ד שמאהל והרב קוט בוחנים את המקווה באסטוניה

"אתה יודע שזו מהפיכה?", שואל הרב שמואל קוט רבה של אסטוניה ובקולו נשמעת התרגשות, מ-ה-פ-י-כ-ה, הוא מבטא אות אחר אות. זה מה שקרה לי כאן באסטוניה.

כמעט עשור שנים הוא מכהן בתפקידו. אסטוניה איננה מדינה קלה. שרידי הקומוניזם עדיין ניכרים בה היטב. בימים הראשונים לשהותו במדינה, חששו היהודים המקומיים לקיים איתו קשר כל שהוא. מי שסייעו לא מעט היו אנשי השלטון המקומי. "הם רואים את היהדות ואת התרבות היהודית כחלק מהתרבות האסטונית. אסטוניה הייתה המדינה הראשונה, ב-1925, שנתנה אוטונומיה תרבותית לקהילה היהודית, ועד היום האסטונים רוחשים כבוד ושייכות לעם היהודי", מספר הרב קוט.

מה שהוא לא מספר, אך אנשי 'מרכז רבני אירופה' שביקרו במקום שמעו מהיהודים המקומיים הוא שהרב קוט עם החינוכיות והחינניות המאפיינים אותו, הצליח לכבוש את הלבבות. "הקהילה כאן מאוד קטנה", מספר הרב קוט, "3,000 יהודים, ויהודים רחוקים, יהודים שהיו תחת שלטון קומוניסטי, שלא היתה להם אפשרות לקיים חיים יהודיים. בתחילת הדרך הקהילה פה נחשבה מבחינה יהודית כקהילה ללא עתיד. זאת לא היתה קהילה של תיירים או קהילה של סוחרים, זאת היתה קהילה פשוטה מקומית, ויהודים המקומיים קמו ופתחו להם עתיד יהודי חדש ויפה.

"תחילה בנינו את הגוף של הקהילה, עתה אנו עמלים לנפוח בו 'נשמה יתירה' לאחר הנשמה שנפחנו בו כבר", אומר הרב קוט כשכוונתו לסדרת השיעורים

"אני כמובן לא מוותר", הוא מספר בראיון מיוחד, "כאשר צריך אני גם שוכר מקום שמאפשר לינה למי שמעוניינים בכך. זה לא קל מבחינת התקציב, אבל בכח המשלח, הרבי, אנו רואים ברכה בעמלנו והדברים מסתדרים".

אלא שהשנה משהו השתנה, ולטובה. "בלי שהם יודעים את השפה המקומית", מציין הרב קוט בהתרגשות, "הצליחו שליחי 'מרכז רבני אירופה', הגאון רבי יעקב דוד שמאהל, הרב מיכאל ביטון והרב אברהם אבא טורצקי לעשות מהפיכה בלבבות בני הקהילה. שבוע לפני ראש השנה הרישום לתפילות, לארוחות וללינה במסגרת בית הכנסת של הקהילה היהודית, גבוהים בשיעור משמעותי לעומת השנים

המרתקים בבית המדרש שנחנך לפני כשלוש שנים.

הקהילה היהודית באסטוניה היא קהילה מיוחדת במינה. על אף מימדיה הקטנים מבחינה מספרית, פוקדת את הקהילה המקומית פריחה מרשימה. כיום יש בה בית ספר יהודי עם מאות תלמידים, שירותי רווחה, בית כנסת ומרכז קהילתי מפואר, לפי כל קנה-מידה אירופאי, שנחנך לפני כשלוש שנים.

לצד זה עדיין חווה הרב קוט קשיים. התפילות בחגים עדיין זקוקים לחיזוק. ההשתתפות איננה כפי שהוא מצפה. כאשר יוצא ראש השנה סמוך לשבת, כמו השנה, שלושה ימים ברצף, הדבר משפיע על ההשתתפות.

הקודמות. יש תחושה של התעוררות בקהילה. משהו זו בלבבות".

אתה יכול להסביר?

הרב קוט שותק לרגע ואז אומר: "הם דיברו בשפת הלבבות. הם דיברו מהלב והדברים הפשוטים שלהם, המשלים שסיפרו, צורת הפניה אל היהודים המקומיים עשתה את שלה. הייתי איתם לאורך כל הזמן שהיו באסטוניה. ראיתי את האכפתיות, את החיבה, את ההערכה ואת הכבוד שהם רוחשים ליהודים המקומיים שעושים מאמץ להגיע. בני הקהילה ישבו מרותקים ושתו בצמא את הדברים. לאחר השיחות הפורמליות נפתח החלק הבלתי-פורמאלי של הערב, במהלכו ניתנה האפשרות לכל אחד מבני הקהילה להציג שאלות בפני הרבנים.

"לצד כל זה ראיתי את ההבנה המקצועית שלהם, הידע והנסיון שאין לו תחליף. שורה ארוכה של בעיות נפתרה על ידם באופן מעשי. לא הבטחות לפתרון, לא עצות לסיוע, פשוט העמידו פתרון. זה היה מרשים וכבש את הלבבות. את התוצאות נראה בע"ה בתפילות החגים".

ומה עם ד' מינים לסוכות?

"גם בנושא הזה 'מרכז רבני אירופה' עומד לימיננו ומסייע לנו".

רוח היצירה היהודית

השעון מורה על חצות לילה. דקות אחדות קודם לכן הגיע הרב שמואל קוט לביתו באסטוניה. "השעה הרשמית שבה אנחנו אמורים לסיים היא שמונה וחצי בערב". הוא מספר "אתה שואל למה אני מגיע רק עכשיו? תשמע, זה כל-כך מרגש. מאז שאנשי המשלחת של 'מרכז רבני אירופה' היתה כאן היהודים המקומיים לא מפסיקים להתעניין. שואלים ושואלים, ואני כאן כדי לענות להם. ככל שהם מתקרבים, הם יותר ויותר מתעניינים..."

"ברוך השם, יש לנו כאן מניין כל יום, שחרית ומעריב", אומר הרב קוט. וכשהוא מדבר על מנין - לו זה כבר נראה ברור מאילו - מדובר על כמה מניינים. הרב קוט הנהיג כמה רמות של מניינים. "יש מניין למתחילים", הוא מסביר. "לאלו המתקשים לקרוא את השפה באופן שוטף. יש מניין לצעירים. ויש את המניין הרגיל עבור הותיקים יותר".

באסטוניה של היום, פועלת רוח היצירה

היהודית שעות נוספות. את שפע הרעיונות קשה לספור. ועל הכל, ללא יוצא מן הכלל, מנצח הרב שמואל קוט.

הסטוריה יהודית ושאיפות

כשאנחנו מבקשים לשמוע מהרב קוט על ההיסטוריה היהודית של אסטוניה, אנחנו מגלים בקיאות מפתיעה.

על-פי רישום המסמכים בארכיון המקומי, הוא אומר, באסטוניה קיימת היסטוריה יהודית בת 400 שנה. היהודים הראשונים לפני כ-200 שנה היו חיילי הצאר ובני משפחותיהם.

תחילתה של ההתפתחות הדרמטית נרשמה לפני כ-120 שנה, כאשר הקהילה היהודית בטאלין מנתה 700 יהודים. זו היתה קהילה פעילה, וחבריה דאגו לבנות במרכז העיר בית-כנסת רחב-ידיים בו היו 1,000 מקומות ישיבה - מספר גדול יותר ממספר היהודים שהתגוררו באסטוניה אז. חלפו השנים, וצר נהיה המקום בבית-הכנסת.

תוך פחות מיובל שנים מנתה הקהילה היהודית הגדולה בטאלין, בירת אסטוניה, כחמשת אלפים נפש. בנוסף, היו קיימות קהילות יהודיות קטנות יותר. בעיר טארטו, למשל, כיהן כרב בעל מחבר הספר - 'חושב מחשבות', הרב קלונימוס קרופמן. תחתיו פעלה קהילה חיה ותוססת. לעומתן בליטא ובלטביה, הסמוכות לאסטוניה, היו קהילות יהודיות גדולות. ואז הם נכנסו. הם - הצוררים ימ"ש. לא חלפו אלא ימים אחדים מאז חדרו לאסטוניה, והנאצים מכריזים כי אין במדינה עוד יהודים. כך, הרגו יהודי אחר יהודי, ואבדו במחי יד חמשת אלפים נפש.

"זו אחת המדינות היחידות שבה לא השאירו אפילו יהודי אחד", אומר קוט. גם בית-הכנסת הגדול בטאלין, שהיה כאמור סמל היהדות במקום, הופצץ על-ידי חיל האוויר הגרמני, ואם לא די בכך, באזור הוקמו מחנות עבודה לשם הובלו יהודים. המפורסם שבהם, כונה בפי כל מחנה 'קלוגה'. מתעוררים לתחיה משך שנים רבות, קולה של יהדות לא נשמע באסטוניה. רק עם תום מלחמת העולם השנייה החלו יהודים לשוב לאסטוניה. והם ראו את השממה היהודית. לא נותר אפילו בית-כנסת אחד לרפואה.

"זו היתה קהילה ללא רב, ללא שוחט", אומר הרב קוט. "שלא לדבר על מוסדות. הם התפללו בבתי-כנסת זמניים, רובם שכנו במבנים עשויים עץ. "אחרי המהפכה בשנת תשנ"א, שבה קיבלו עצמאות מחודשת, הקהילה היהודית באסטוניה התחילה להתפתח מחדש", מספר הרב קוט. "היהודים עשו זאת מרצונם, ללא סמכות רבנית". בחנוכה תשס"א נראה ניצוצו הראשון של המפנה החיובי. מרכז הקהילה היהודית השתכן במבנה חדש במרכז העיר (שאינו מתקרב, כמובן, למבנה המתפתח שבנייתו בעיצומה). במבנה נפתח מרכז קהילתי ובית-ספר יהודי, והקומה השנייה יועדה לבית תפילה.

לפני עשור, הקהילה היהודית החליטה: אנחנו זקוקים לרב. כך מצא עצמו הרב שמואל קוט, עוד לא בן 25, מכהן ברבנות באסטוניה.

בראש השנה הראשון של הרב קוט על אדמת אסטוניה, התפללו עמו בבית-הכנסת חמשה עשר איש. "היתה בעיה", הוא מסביר. "היו חבר'ה שהתחילו להתקרב ומאד שמחתי. אבל כל מי שקצת התקרב, עזב לארץ ישראל. כי לא היו כאן תנאים נוחים ומתאימים לשומרי מסורת. היום יש לנו כאן למעלה מ-3000 יהודים, ביניהם קבוצה מכובדת של יהודים שומרי תורה ומצוות. זו אחת מהקהילות היהודיות היחידות באירופה שמספר היהודים בה מתקרב לזה שהיה לפני המלחמה.

"עדיין קשה לי להגיד שיש כאן אווירה של קהילה תורנית, אבל ב"ה לא מפסיקים לרגע להתפתח, להתקדם, וזה העיקר. יש כאן קבוצות של חוזרים בתשובה, קבוצות של חרדים המקפידים קלה כבחמורה. הכל בכל מכל כל", הוא אומר בתחושת סיפוק.

מה השאיפה שלכם?

"השאיפה שלנו מתגשמת בכל רגע ורגע. גם כשיש לנו קשיים, כל פעם אני מקבל אור של תקווה. כשאני רואה את הגרעין היהודי החזק, אלו השומרים כיום קלה כבחמורה, ואת שלבי ההתקרבות של יהודי אסטוניה. וכמובן זה המקום לציין את העזרה הרבה שאנו מקבלים מ'מרכז רבני אירופה' באופן כללי, ואת החיזוק הרב שקבלנו בשנה הנוכחית כאשר אנשי המשלחת ביקרו אצלנו".

מנתונים שאספו מרכז רבני אירופה ואיגוד הארגונים היהודיים באירופה לקראת ראש השנה: **כחצי מיליון יהודים ישתתפו בתפילות** קרוב למיליון וחצי יהודים מסתירים את יהדותם

מנתונים שריכזו יותר מ-800 הרבנים המאוגדים ב"מרכז רבני אירופה" ביחד עם איגוד הארגונים היהודיים באירופה עולה, שכחצי מיליון יהודיים ישתתפו השנה בתפילות שיתקיימו ב-1353 בתי כנסת ברחבי היבשת בראש השנה. עוד התברר שבניתוח כמות החתונות היהודיות בהשוואה לכמות היהודים בכל עיר עומד מצב ההתבוללות באירופה על כ-80 אחוז. מנכ"ל איגוד הארגונים היהודיים באירופה, הרב מנחם מרגולין, המכהן גם כמנכ"ל מרכז רבני אירופה, מציין עוד, כי על פי הנתונים שנאספו לקראת ראש השנה ביותר מ-800 קהילות ברחבי היבשת, עולה כי כ-40 אחוז מיהודי אירופה בוחרים להסתיר את יהדותם וכ-75 אחוז מילדי אירופה אינם לומדים בבתי הספר היהודיים. כמות היהודים שמגיעים

להתפלל בבתי הכנסת ביום כיפור היא אומנם יותר מכפולה מכמות היהודים שמגיעים להתפלל בבתי הכנסת בשבתות במהלך השנה, אך עדיין כ-70 אחוז מיהודי אירופה יבחרו שלא להגיע לבית הכנסת גם במהלך ראש השנה ויום הכיפורים. מנכ"ל איגוד הארגונים היהודיים באירופה, המשמש כגוף המרכזי ביותר שגם נאבק למען חופש הדת באירופה, אמר כי התגברות הימין הקיצוני ברחבי היבשת, התפשטות האיסלמיזציה ומבצע צוק איתן העמידו בשנה החולפת בפני יהדות אירופה אתגרים חזקים יותר משנים קודמות. יותר התקפות. יותר התנכלויות ליחידים, קהילות ומוסדות יהודיים, יותר הפגנות ויותר פוליטיקאים הנושאים נאומים מתלהמים נגד ישראל ונגד היהודים. הרב מרגולין מעריך כי לנוכח עליית

כוחו של הימין הקיצוני בפרלמנט האירופי לא נוכל להתנחם באמירה "תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה" ולפיכך, סיפר, עושה הארגון ככל שלא ידו על מנת להגביר את שיתוף הפעולה עם ההנהגה החדשה של האיחוד האירופי ולהגביר את מחויבותה להגברת החינוך והאכיפה נגד האנטישמיות במדינות האיחוד. הרב מרגולין מדווח כי לנוכח המציאות החדשה יש גם ציבור גדול של יהודים באירופה שדווקא מגבירים את זיקתם ליהדות: מהנתונים שנמסרו על ידי רבני הקהילות עולה שמקרי האנטישמיות בבתי הספר גרמו להעברת מאות ילדים יהודים מבתי ספר כלליים לבתי ספר יהודיים וכי במהלך השנה החולפת גדל מספר היהודים המבקרים בבתי הכנסת בכ-17 אחוז בהשוואה לשנה הקודמת (עוד בטרם חגי תשרי).

לבקשת ראשי 'מרכז רבני אירופה' **הרבנות הראשית** **הכירה בלימודי חופה וקדושין**

הראש"ל צ'י הגר"י יוסף במפגש עם הרב אריה גולדברג סמנכ"ל מרכז רבני אירופה

נשיאות ומועצת רבני אירופה אשר יעניקו תעודה חתומה על ידם המסמיכה את הרבנים הנבחרים לקיים סידור חופה וקידושין. לתעודה זו יצורפו חתימותיהם של הרבנים הראשיים לישראל. השיעורים מועברים על ידי הגאון הרב אליהו בר שלום שליט"א, דיין ומו"צ ומחבר הספר "משפט הכתובה", אשר נחשב למומחה בעל שם בתחום.

על פי סיכום אליו הגיעה הנהלת 'מרכז רבני אירופה', בראשות הסמנכ"ל הרב אריה גולדברג, עם הרבנים הראשיים לישראל, הגאונים רבי יצחק יוסף ורבי דוד לאו, הרבנות הראשית לישראל הכירה בלימודי חופה וקדושין שע"י מרכז רבני אירופה. על פי ההכרה, בסיום הקורס יתקיים מבחן בכתב ובעל פה על ידי חברי

שמירה היקפית באירופה על בתי מדרש יהודיים

על רקע התחזקות האנטישמיות באירופה נענו ראשי המדינות לבקשת 'מרכז רבני אירופה' להציב שמירה מתוגברת סמוך לבתי כנסת

חרדים, שהצטרפו לפעילות אבטחה מקומית, בשיתוף פעולה מלא עם המשטרה באנטוורפן.

ראשי מערכת הבטחון באירופה, הביעו תמיכה בהקמת כח אבטחה יהודי מקומי וציינו כי קיים כבר שיתוף פעולה של המשטרה באנטוורפן עם ארגון שמירה יהודי מקומי, שנושא את השם 'ובחרת בחיים', וכי נוכחו לדעת כי הידע של ארגון השמירה המקומי בתוך הקהילה, הוא חיוני כדי להגן על הקהילה.

גם הגאון הרב דוד משה ליברמן, חבר רבני 'מרכז רבני אירופה' ורבה של קהילת שומרי הדת באנטוורפן, ציין את התפעלותו מפעילות ארגון השמירה המקומי ואת גודל האחריות של ו'בחרת בחיים'.

לבקשת ראשי 'מרכז רבני אירופה', שרותי הבטחון במדינות אירופה יתגברו את הסיורים בסמוך לבתי כנסת ואתרים יהודיים במהלך חודש תשרי וזאת במטרה להבטיח את שלומם ובטחונם של המתפללים היהודיים.

לפני כשבועיים קיימו ראשי 'מרכז רבני אירופה' מפגש עם בכירים במשטרה וגורמי אבטחה כהכנה לחגים, במסגרת דיונים מתקדמים הנערכים בימים אלה להקמת כח אבטחה יהודי מקומי במדינות אירופה, שיתן מענה מהיר בעת מצוקה. הכח יוכשר על ידי גורמי אבטחה בכירים מ ישראל שהם בעלי ידע ונסיון רב. פרטים מלאים אודות היוזמה יפורסמו על ידי 'מרכז רבני אירופה' לאחר החגים.

לאחרונה, לאחר מספר מקרים של תקיפות על רקע לאומני, בפרט לאחר הפיגוע בבריסל, הוכשרו כ-50 מתנדבים

הושלם מבצע משלוח ד' מינים

לכל קהילה יהודית ברחבי אירופה ולדאוג שלכולם יהיה ד' מינים כהלכה.

יש לציין כי הסטים של ארבעת המינים נשלחו לאחר אישורם של רבני גוף הכשרות החדש EK - של מרכז רבני אירופה.

על בסיס רשימה של לקחים שהופקו מפרויקט דומה שערך 'מרכז רבני אירופה' נערכו השנה מספר חידושים ייחודיים אשר יבטיחו את הגעתם של הסטים בזמן, באיכות ובטריות המירבית.

כמו כן, לאחר בירור מקיף שנערך עם עמילי מכס באירופה נמצא פתרון כולל אשר יבטיח מניעתם של עיכובים במסירת המשלוחים על ידי רשויות המכס המקומיות. במסגרת זו נכנס גם 'מרכז רבני אירופה' לשיתוף פעולה עם חברת Four Species המתמחה מזה שנים במשלוחי ד' מינים לכל העולם.

ב'מים אלו הושלם על ידי 'מרכז רבני אירופה' - זו השנה השישית - מערך שלוח לוגיסטי רב זרועות לאספקת ד' מינים מהודרים לאלפי יהודים, יושבי קהילות נידחות באירופה. במשלוח מיוחד שהוטס מארץ ישראל, נארזו האתרוגים והלולבים, ההדסים והערבות במארזים קשיחים, כדי שאלו יגיעו לייעדם בצורה המיטבית לקיום מצוות 'ולקחתם לכם' בהידור.

הסטים של ד' מינים נשלחו לכ-30 מדינות ברחבי אירופה, ביניהם: מלטה, גרמניה, בלגיה, אוסטריה, יוון, הולנד, קרואטיה, אוקראינה, אזרבייג'אן, גרוזיה, פולין, איטליה, ספרד, שבדיה, לטביה, אסטוניה, פינלנד, צ'כיה ועוד. עשרות אלפי יהודים יזכו לברך ולקיים את מצוות החג.

אגף הלוגיסטיקה ב'מרכז רבני אירופה', בראשות הרב יוסף ביינהקר, פעל ללא לאות בתקופה האחרונה בכדי להגיע

סגן ראש ממשלת בלגיה:

"המלחמה באנטישמיות תעמוד בראש סדר העדיפויות של הממשלה החדשה"

סגן ראש ממשלת בלגיה ושר החוץ, דידייה ריינדרס במפגש עם משלחת מנהיגים מאיגוד הארגונים היהודיים באיחוד האירופי - EJA בראשות מנכ"ל האיגוד הרב מנחם מרגולין

במרכז: הגאון הרב בנימין יאקבס, סגן ראש ממשלת בלגיה ושר החוץ דידייה ריינדרס, והרב מנחם מרגולין בסיום המפגש

סגן ראש ממשלת בלגיה, המכהן גם כשר החוץ של המדינה, דידייה ריינדרס נפגש עם משלחת מנהיגים מאיגוד הארגונים היהודיים באיחוד האירופי (EJA) בראשות מנכ"ל האיגוד, הרב מנחם מרגולין והבטיח כי המלחמה באנטישמיות, וברדיקליזציה של אזרחים החוזרים מלחימה בסוריה ועירק, תעמוד בראש סדר העדיפויות של הממשלה הבלגית החדשה.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ, ריינדרס, הדגיש בדבריו כי ברור לכל כי הצתת בית הכנסת בבריסל בחודש שעבר, הינה פעולה אנטישמית - זו עובדה. נקיטת סנקציות וייזום צעדים משמעותיים הם חלק חשוב של המאבק נגד הקצנה, זוהי משימה חיונית לאין ערוך וכולנו חייבים להתגייס וביחד למגר את התופעות השליליות ויפה שעה אחת קודם.

הרב מנחם מרגולין, מנכ"ל איגוד הארגונים היהודיים באיחוד האירופי, הביע חשש בפגישה, לגבי עתיד הקהילות היהודיות באירופה בימים בהם חבישת כיפה ברחוב של עיר אירופאית הפכה מסוכנת ביותר!". הרב מרגולין קרא לנקוט בצעדים הדרושים לאבטחת שלומם של המתפללים והמוסדות היהודיים ברחבי בלגיה. וציין כי: "הצתת בית הכנסת הינה נדבך נוסף בסדרה ארוכה של התנכלויות אנטישמיות המבוצעות נגד יהודים ואסור לממשלה הבלגית לחכות לרצח נוסף.

הפגישה עם משלחת איגוד הארגונים היהודיים באיחוד האירופי היהודית התקיימה על רקע האירוע הקשה של הצתת בית הכנסת בבריסל וכארבעה חודשים לאחר הירי במוזיאון היהודי העיר שבה נהרגו ארבעה אנשים על לא עוול בכפם.

נגד האנטישמיות בבלגיה (LBCA): "החברה הבלגית חייבת להגן על כל המיעוטים במדינה. כשאני שומע אנשים ברחובות בריסל קוראים 'מוות ליהודים' זה מצביע על כישלון גדול של הדמוקרטיה שלנו. על הממשלה החדשה לגלות אחריות ולנקוט בגישה של אפס סובלנות כלפי גילויי שנאה ואנטישמיות.

עוד השתתפו בפגישה: הרב אבי טוויל, מנהל המרכז הקהילתי היהודי האירופי (EJCC) ומר יוסי למפקוביץ' עורך סוכנות הידיעות היהודית האירופאית (EJPRESS)

בפגישה השתתף גם הגאון הרב בנימין יעקבס, יו"ר ועד רבני המחוזות של הולנד וחבר מועצת רבני אירופה, שהדגיש בדבריו כי קריאות כגון "יהודי מלוכלך" שלא נשמעו ברחבי המדינה למעלה מ- 40 שנה, הפכו לדבר שבשגרה. מצב קיצוני זה מוביל לכך שיותר ויותר יהודים מביעים רצון לעזוב את אירופה ומודאגים באשר לביטחונם האישי. הרב יעקבס המשיך וציין בנחרצות כי בעיית האנטישמיות יכולה להיפתר רק על ידי חינוך ונקיטת פעילויות מניעה שיובילו ממשלות אירופה.

לדברי יואל רובינפלד, נשיא הליגה

הוקם בית הוראה טלפוני לרבני קהילות אירופה

דיני ממונות: הגאון הרב יעקב דוד שמאהל, דיין דק"ק 'שומרי הדת' - אנטוורפן, בלגיה.

שבת ויום טוב: הגאון הרב מיכאל שמארלא, אב"ד שטרסבורג, צרפת.

אורח חיים: הגאון הרב ברוך אוברלנדר, אב"ד בד"ץ דקהילות החרדים - בודפשט, הונגריה.

מקוואות וטהרת המשפחה: הגאון הרב לוי יצחק רסקין, רב ומו"ץ דהתאחדות הרבנים בלונדון, אנגליה.

חינוך ושילוח בית: הגאון הרב בנימין יאקובס, יו"ר ועד הרבנים בהולנד.

זה המקום להדגיש כי השיחות עם הרבנים יתבצעו באופן נוח ודיסקרטי לחלוטין. במקרה והרב המשיב לא יוכל לענות לשיחה, ניתן יהיה להשאיר לו הודעה עם השאלה בתא הקולי אשר תגיע באופן אישי לרב בלבד.

סמנכ"ל מרכז רבני אירופה, הרב אריה גולדברג, אמר בהתייחס לפרויקט: "אנו רואים בפרויקט חשוב זה, צעד נוסף ביצירת קשר דינאמי בין הרבנים ועזרה ייחודית בשאלות יומיומיות העולות על שולחן הרבנים שליט"א."

"בית הוראה טלפוני", במסגרתו יוכלו הרבנים מהערים השונות ברחבי העולם להעלות שאלות הלכתיות בכל תחום ועניין, הוקם בימים אלה על ידי "מרכז רבני אירופה"

תחילתו ויסודו של הרעיון שמורה לרבני קהילות מרחבי העולם, אשר עמדו על הצורך לבנות קשר הלכתי רצוף עם הרבנים הגאונים חברי הנשיאות והמועצה. הייחודיות הקיימת בבית הוראה טלפוני זה היא הנגישות והיכולת לקיים התייעצות או לקבל מענה הלכתי מיידי.

בהתייעצות מיוחדת עם הרבנים הגאונים חברי הנשיאות והמועצה הוחלט, כי על אף התמחותם של הרבנים בכל תחומי ההלכה מכוח הנהגתם רבת השנים, ראוי לייחד כל תחום בנפרד ולנתבו לרב ומורה הוראה מסוים.

להלן תחומי ההלכה והרב האחראי בכל תחום: (תחומים אלו יפורטו גם במענה הטלפוני)

נישואין, גיטין ושאלות כלליות: הגאון הרב ירמיה כהן שליט"א, אב"ד פריז.

כשרות ושאלות כלליות: הגאון הרב ישראל יעקב ליכטנשטיין שליט"א, ראב"ד הפדריישן - לונדון, אנגליה.

טלפון לבית ההוראה: +3225884371

מנכ"ל: הרב מנחם מרגולין
סמנכ"ל: הרב אריה גולדברג
יו"ר הוועד לפיקוח על ההו"ל:
הגאון הרב יעקב דוד שמאהל שליט"א
דיין דק"ק שומרי הדת אנטוורפן

כתיבה: אליעזר שולמן
הגהה: יוסף ביינהקר
עימוד ועיצוב: y.w. designgraphic

יו"ל ע"י 'מרכז רבני אירופה'
Rue Froissart 109, Brussels 1040 Belgium
TEL: +32.2.808.2753, Fax: +32.2.791.9259
דוא"ל: office@rce.eu.com
סניף ארץ ישראל: נג'ארה 63, ירושלים 9547161
טל: +972-2-6535949 **פקס:** +972-2-6516585

עידכונים שוטפים מהנעשה והנשמע בקהילות אירופה
באתר מרכז רבני אירופה: www.rce.eu.com

ובעמוד הפייסבוק בכתובת: www.facebook.com/Rabbinical.Center.of.Europe